

Mulatság anyámmal

Részletek

II.

„Az én koromban egy férfinak már inkább nehezebbre esik, hogy vallo-
másokat fogalmazzon meg.

Az öregedés miatt neveltségnek érzem magam. Feszélyező dolog
öregnek lenni! Sajnálom, hogy nem vonultam el a saolin szerzetesek vala-
melyik kolostorába. Talán az ezotéria, a meditáció meghozta volna szá-
momra a nyugalmat. Az a bölcsesség és szellemiség, amellyel egy művelt
ember rendelkezhet, nem tette meg ezt. A férfiak nem képesek méltóság-
teljesen megöregedni. Mindig is szerettem volna, ha ez a feladat a nőket
terhelné. Hogy ők nyugodjanak bele, hiszen ők vittek először bennünket a
bűnbe. Mi pedig testileg fiatalok maradnánk, és idővel egyre ügyesebbek
és okosabbak volnánk, miközben ők ugyancsak fokozatosan leépülnének
és megbutulnának, hogy belenyugodhassanak végül. Nem csupán kicsi-
nyességből kívánom ezt, hanem abból a rengeteg szeretetből adódóan is,
amellyel feleségem iránt viseltetek. Mindig szerettem őt, szeretni fogom
mindvégig és még azután is, mégis örülnék annak, ha én fiatal maradtam
volna, ha hazahozhattam volna egy elbűvölő fiatal nőt, és a feleségemnek
ezzel egyáltalán nem okoztam volna szenvedést. Nagyon szeretem őt, nem
akarnám szenvedni látni soha. Mindeközben azonban továbbra is férfi va-
gyok, így a testi szerelem fontos számomra. Nem a feleségemmel, nyilván.
Őt egyébként régóta nem kívánom már ilyen értelemben. Nem undoro-
dom tőle; csak akkor tenném, ha vágyam tárgyaként ötlene fel bennem.
Hűséges ember vagyok, alaposan meggyötör mindaz, amit érzek. Magam-
ból azért mégsem tudok kilépni. Én itt lakom. Késő már, hogy másvalakit
is ide hozzak. Nyolc évtized után senki sem képes módosítani önképé-
nek színeit. A bölcsesség még inkább bebörtönöz. Nincsenek hozzávetőle-
ges válaszaim, kizárólag pontos kijelentéseim vannak. Úgy rombolom szét
az illúziókat, mint valamiféle fölösleges lépcsőfokokat, reggeleim és nap-

palaim tényszerűek, a költészetben is a tényszerűt keresem, nem az érzelmet – mégis élni akarok. Semmit ne vonjanak el tőlem, amit nem utasítanának vissza, ha egy fiatalember igényelné. Erőm felmagasztosuló csomópontjában érzem magam. Talán a testem sem árulna el, ha nem venném észre az idevágó előítéletet mások szemében tükröződni. Húszéves unokám kis taknyosnak tűnik a számomra. Ízetlennek, majdnem szálnalmasnak találom. Az igazi férfiaságot csupán önmagamban vélem felfedezni. Elismerem, nem mondhatom el ugyanezt a velem egykorúakról. Őket elesetteknek látom. Szégyellem magam helyettük emiatt. Úgy gondolom, ők az oka annak, hogy rám vonatkozó előítéletek születhettek. Óvakodok attól, hogy a szemükbe nézzek, kerülöm őket. Valamiféle ocsmány összeesküvés részeseseinek tekintem mindegyiküket. Ha az ölemben fektetnék ama gyönyörű fiatal nők valamelyikét, ugyanaz a férfi lennék, aki fiatalkoromban. Enyhe kétség sem férhet ehhez. Odajutottam, hogy nem merek többé régi barátnőim szemébe nézni. Miattuk vagyok ilyen szétदारabolt férfi. Ráncaik és műfogaik láttán velőmíg ható, mély undor fog el. Azt szeretném, ha mindegyiküket összeszednék és elvinnék egy rezervátumba. A fiatal férfiakat úgyszintén. És ott nagyon jó bánásmódban részesüljenek. Adjanak meg nekik mindent, ne kelljen dolgozniuk. Én pedig maradjak egyedül ezen a vidéken, amelyet megszoktam, a fiatal és szép nők társaságában. A fiatal, de csúnya nők is maradhatnak. A testi szerelem most fontosabb számomra, mint harminc évvel ezelőtt. Filozófiává lett, majdnem metafizikává, semmi köze már a tényleges aktushoz, a hajdani szenvedélyhez. Tényleg, semmiféle szenvedélyt nem érzek, de nem szeretném, ha ez a dolog eltűnne az életemből. Úgy érzem, méltóságom utolsó mentsvára. És ebből ered tárgyyszerű filozófiája, amelynek a képletében nincs helye a bölcsességnek; egyáltalán nem kételkedtem abban, hogy az évek múltával egyre bölcsőbb leszek. Nem problémázok sem a múlt, sem a megbánások kapcsán. Megtanultam annak az embernek a méltóságával olvasni, akinek már nincs szüksége arra, hogy mindent elsajátítson. Boldog vagyok, hogy nem paráználkodom mindenféle célból elkövetett mondatperverzciók révén. Egyfajta egyetemes zsenialitásba hiszek, amely már besűrűsödött és elhelyezkedett az univerzális transzcendencia valamelyik csigajaratában. Nincs szükségem elszigetelt meteorokra, amelyek a lehető legváratlanabb helyeken zuhannak le. Eltűnnek a nevek, el az identitások is. Mindazt, ami erőteljesen személyiségembe hatol, egyetlen egységes forrásnak tulajdonítom. Csöppet sem érdekel, milyen irányba pattannak szerteszt sorozatos robbanásainak repeszei. Mint ahogyan az is hidegen hagy, hogy kik láttak ufókat. Mit érdekelhet engem, hogy hívják az illetőket! Évtizedeken át alkalmam volt látni, amint egyetemi hallgató-

im eltorzulnak abban reménykedve, hogy ők fogják hordozni az elhivatottság égő fáklyáját. Éreztem, hogy legszívesebben megrugdosnám őket vagy durván kiráncigálnám az előadóteremből, bezárnám az egyetem kapuit, és elbarikádoznám magam odabent. Az a sok kínos szenvedély bennük! A tojás, a tyúk, mindegyik külön-külön, az egyén kifinomult egyedisége, egy halom disznóság, amely hiúsággal mázolja be a lelkeket. Abszolút visszafejlődéssel! Mit számít az, hogy az a fáklya kinek a kezébe pottyant? Tartsd jó erősen, amíg már éget. Mert nem ér véget a karoddal együtt, hanem folytatódik benned. Saját erődben fog égni. Micsoda baromság ilyen gyötrelmet áhítani minden porcikáddal. A mártírokat nem találta fel senki, önmagukat találták fel. Akárcsak az Isten. A szellemiség fotoszintézisének alapja néhány olyan szerencsétlen mártírsága, akiknek a neve nem is számít a megtermékenyített zsigerek tudatában, csak mint laccím vagy mint nyilvántartási adat. Ennyi. Marad szürkülő forrásként, észrevehetetlenül saját csigajaratában, Isten, Jézus, az egyetlen név, amely világosan tudatosul önmaga igazságalapján, a Szentlélek, amelyet megígértek nekünk és meg is kaptuk ennek következtében, a bennünket őrző arkangyal fényes kardja, illetve az út azokkal a kanonikus szelepekkel ellátva, amelyeken beszűrődik a kegyesség. Annyi az egész, hogy akarnunk kell felfelé folytatódni. Mi viszont nem ezt tesszük, hanem elterpeszkedünk idelejt, mint a híg palacsinta. A gyökerekbe húzódva. És a nőkbe. Én ezt akarom. Oly sokat tudok, mégis csupán ennyit akarok még. Végre-valahára megszabadultam a szenvedélyességtől. Azokra hagyom a szónoklást és a dicsőülést, akik nem akarnak élni. Én élni akarok. Nyolc évtized után végre felfogtam: csupán amiatt bánkódhatunk, hogy létezésünknek ez a motorja, bár még egyetlen filozófus sem érti, hogyan. Toljuk félre a transzcendencia filozófiáját, nem nekünk való, annyira tárgyszerű, hogy kötelezővé válik. Az összes örültnek belopózik az agyába a transzcendencia tudata, és mindegyikük azt képzei, hogy annak felkent képviselője, mintha valamilyen szent zsírral borították volna be a testét. Létezésünk értelmét nem kellene többé annyit boncolgatni, mintha a kétségek lennének az erősebbek, létezésünk értelme nem pusztán filozófia, hanem konkrét, sőt, egyenesen szerves valami, ott ül szófogadóan, anélkül, hogy eltávolítható lenne, annak a láthatatlan köldökszinórnak a redőiben, amelytől soha nem fogunk elszakadni, és amely körül szüntelen forog az arkangyal ragyogó pallosa. Nekem volt részem dicsőségben is, és olyan időszakom is volt, amelyekben megégette kezem a fáklya, amelyet röptében kaptam el, és nem tudtam, hogyan tartsam. Aztán egy évkeresztelkedésnél, amikor épp senki sem látott, egy félreeső sarokban hagytam. Nem volt az enyém, nem nekem szánva dobták fel. Egy pillanatig sem kételkedtem abban, hogy nem az

találta meg, akinek címezték. Megkaptam én is az élettől a magam dicsőségét, nagyszerűségét, mestertitulusát. Istenem, milyen keveset nyomott a latban mindez! Megérkeztek, felfaltak, eltávoztak. Jó, hogy eltávoztak. Jó, hogy nem azoknak az őrülteknek a táborát gyarapítják, akik azon vannak, hogy ezek a dolgok fennmaradjanak. Nemzedékek egész sorát tanítottam arra, amit magam sem tudtam, láttam szemükben az éhséget, láttam, hogyan kísérti őket az általam is jól ismert szenvedély, és keserűen bánkódtam miattuk. Egészen addig, amíg ez az egész el nem kezdett feszélyezni, annyira, hogy inkább elfordítottam a fejem. Onnantól egészen jóra fordult a dolog! Felszabadultam! Csak onnantól kezdve tudtam úgy végezni a munkámat, ahogyan kellett. Mi több, immunissá váltam, mintha védőoltást kaptam volna. Szemem előtt elterült a láztól gyötört szemek amfiteátrumaiból kirajzolódó panoráma, én pedig felszabadultan, mindenféle maszk nélkül sétálgattam benne. Mint egy sokat próbált méhész. Ma az egyetlen dolog, amire igényt tartok, az a férfiaság. Jogom van ehhez. Elnyertem a jogot arra, hogy ezt választhassam. Továbbra is fiatal, megtermékenyülni képes testekbe akarom csorgatni a magomat. A bölcsesség nem kelhet harcra a létezés, a túlélés fő törvényével. Öreg ember vagyok, akit feszélyeznek a többiek pillantásai, és aki éhezve töltötte el élete eddigi nyolc évtizedét.”

*

Titkokat lopkodok! Ahányszor alkalmam van rá, kilesem a többiek titkait, egészen közelről követem azokat, megfigyelem, hová rejtik el, aztán ellopom onnan. Elemeltem tiszteletre méltó professzorom kéziratát is. Azelőtt kitaróan a nyomában voltam, képmutató módon számtalanszor megkerestem őt, úgymond eligazításért, minden alkalommal láttam a szemében a nemtörődömséget, a közönyt, a zavart, de nem vettem figyelembe, nyomultam tovább, rátarti fickó vagyok. Egy napon írás közben találtam; amikor beléptem hozzá, gyorsan elrejtette a kéziratot egy fiókba. Két nap múlva észrevétlenül besurrantam az irodájába, és ellop-tam a szövegét. Szikrányi megbánás sem volt bennem. Már hosszú ideje egyáltalán nem hibáztatom magam a szóban forgó szükségletem miatt. Évek óta művelem, egyesek szemében rettenetes dolog, számomra viszont mintha lényeges lenne ahhoz, hogy élhessek. Az első, erre való késztetést úgy tizenégy évesen éreztem. Két évig emberfölötti erőfeszítések árán ellenálltam neki. Aztán, nem is tudom, átadtam magam ennek a szükségletnek, amelyet egyféleképpen az erőmet meghaladó dolognak tekintek. Tulajdonképpen azt kellett tennem, hogy nem gondolok rá egyáltalán. Életem tabujává vált. Azzá a cselekedetté, amelyre elkövetője nem gondol

aztán soha. Nem az a dolog, amelyhez azért nem ér az ember, mert az egy tabu tudatát hordozza. Elkövetve azt, ami tabu, túlléptem az általa okozta pánikrohamon, úgy programozva be az agyam, hogy ne tudatosítsa ennek az egésznek az értelmét. Ügyesen belopakodtam a törvények és büntetések rögeszméi mögé. Sikerült kivonnom magam a legsötétebb szankció, önmagam megbüntetése alól. Azt mondtam magamban, hogy így nem mehet tovább, és ezzel maradtam. Azóta teljes a szabadságom. Ellopok minden titkot, amihez hozzáférhetek. Rendre elloptam a kollégáim titkait, az unokahúgaim és -nővéreim titkait, az Andrei, a Sandu, az Alina, a Lucia, a Cora titkait... Egyből felismerem a titkokat hordozó embereket. Úgy keringek körülöttük, mint a dög fölött köröző keselyű. Kiszolgálom őket, elnyerem a bizalmukat, olykor a barátságukat is, elaltatom az éberségüket; idővel olyan készségeket fejlesztettem ki magamban, amelyeket addig nem is gyanítottam. Kinyomozom, hol tartogatják a titkaikat, aztán ellopom onnan. Nem csupán gyűjtöm azokat, általuk élek. Tudom, hogy mindenkinek van titka, és azt is, hogy egyesek titkai sokkal mélyebbek, mint hinnénk. Mások szégyenletes titkairól értesülve nyugodtabban alszom éjszaka. Az, ami az ő lelküket hatalmas félelemmel tölti el, úgy tűnik, engem megment. Ha egy nővel vagyok, csak akkor gerjedek be, ha felleltározom magamban az összes nagy félelmet és hatalmas titkot, amelyről tudomásom van. És az embereket, akik ezekhez társulnak. És az aljas pillanatokat, amikor elloptam ezeket. A szándékaimat kísérő ravaszság és galádság táplálja a férfiaságomat. Mások titkai felszabadítanak az összes megszorítás alól. Huszonnyolc éves vagyok, és élményeim tetőfokán kellene találnom magam. Nem így van. Rá se bagózom az élményeimre. Mintha valahogyan kívül lennék mindegyiken, és valami olyasmit keresnek bennük folyton, ami mögöttük van. Mintha ott, mögöttük a saját titkom várna rá. És az szép lenne, illetve nyilván még felfedezetlen, nem pedig szégyenletes és ijesztő, mint a többieké. Valamiképpen nem fűz szerelem egyik nőhöz sem, akit megszeretek. Fizikailag annyi történik, hogy erekcióm van, és kész. Még nem léptem túl azon, hogy a merevedéseim elragadtatnak. Szeretném, ha szobrot mintázna rólam valaki, miközben erekcióm van. Hogy az egész világ így szerezzen tudomást rólam, és én is mindig így lássam magam lelki szemem előtt. Sőt, szeretném, ha a nyakamban viselhetnék folyamatosan egy kis, láncra akasztott medalliont, amely engem ábrázol, amint épp erekcióm van. Egy miniatűr szobrocška legyen. Egyáltalán nem tartom magam vonzónak merevedési állapotban. De életerősnek tűnök ilyenkor, és ez megnyugtat. Alina, Oana, Tatiana, Liana, Adela, Cristina, Olga, Codrina, egyszer, és az a Gina, íme a nők az életemből. Deeaival más a helyzet. Deea nem a nő az életemből. Deea

nem a nő senki életéből. Szörnyű egoizmusa közepette Deea az a nő, aki önmagához sem tartozik. Most éppen Ana lehetne. Angyalarcával, tömött szempilláival, gyöngyházfényű szemhéjával... Hm! Egyféle anti-nő. Mintha törvénytelenül birtokolna vaginát, csiklót és egyebeket, amik konkrétan jelentik a nőt. Anát én magam öltöztetném játékbabának, és odaadnám valami kislányoknak. Addig veszekedjenek fölötte, amíg meggyűlölik. Aztán dobják el valahol egy padláson vagy valamelyik lépcső alatt, amíg végül Ana zokogni fog önsajnálataiban. Fogalmam sincs, mit akarhat tőlem! Folyton ott lebzsel körülöttem azzal a nedves szemével, félénk ajkával és selymes hajával. Vagyis pontosan olyasmikkel, amik engem halálra idegesítenek. Nem akarom őt! Viszont emlékeztet valamire, amiről én már nem tudom, mi az, de azt igen, hogy létezett. Nem vagyok képes megbántani és elkergetni őt, sem arra, hogy mondjak neki valamit is minderről. Hagyom tehát, hogy a nyomomban legyen, s bár soha nem érintettem meg a tenyerét, tudom, hogy hideg. Jéghideg. Mintha a szerelmes levélkét mélyhűtőben tárolná. Biztos vagyok abban, hogy folyamatosan olyan érzelmeskedő versikéket és levélkéket írkal. Aztán folyton kajtat utánuk a mélyhűtőben. Elolvassa és újraolvassa őket, a nyitott hűtőajtó mellett. Olykor beleteszi őket az italába, és megissza, még mielőtt feloldódnának. Nem is rágszálja, egészben nyeli le mindegyiket, megerőltetve nyelőcsövét, hogy lecsusszanjanak rajta. Ettől van az, hogy folyton hideg a gyomra és a keze, szóltanul nagyokat nyel. Nap mint nap találkozom vele az iskolában, nem tudom elkerülni, és nem érdekelnek sem a titkai, sem a selymes szépsége. Olyan titkai vannak, amelyekért senki sem ítélné el. Csak ő szégyenkezne, hogy aztán elveszítse a valóságérzékét. Szinte elviselhetetlen, hogy egy olyan ember legyen folyton a közeledben, akinek semmi fölött nincs ellenőrzése. Elviselhetetlen Deeát is a közelben tudni. Deea minden fölött kontrollt gyakorol, a vérnek a pimaszságával, amelynek egyébhez nincs köze, csak a törvényekhez, amelyek monitorizálják. Ana mintha a Deea szépségálvása lenne. Aluszékony pillanataiban Deea mintha feltöltődne azzal a sok száz szép nővel, akiket az utcán látok. Amikor Deea álmos, a vére visszahúzóódik a bensőjébe, ahol a helye. Amikor összpontosít valamire, a vére körülveszi őt, mint valami aura vagy palást. Amikor üzenni akar valamit, vérvörös gömbbe zárkózik be. Nem tudod megfogni, nem tudod megtalálni őt. Fogalmam sincs, milyen Deea, amikor szeret valakit; igaz, Deea nem szeret senkit. Ha szeretne valakit, bíborvörösé válna, és felköltözne az égbe. Szüntelenül kellene integetned neki. Kénytelen vagyok naponta látni Deeát is. Arra használom Anát, hogy beférközhessenek a Deea szépségálvásába. Deea a leginkább elképzelhetetlen titkot hordozza – a közömbösség titkát. De nem jegyzi fel sehová, ezért lehetetlennek tűnik,

hogy szert tehessek rá. Semmivel sem tudom sakkban tartani: Deea nem szégyenkezik a közömbössége miatt. Gyűlölöm őt. És ezt célként tűztem ki magam elé, hogy reggelente jókedvűen ébredhessek. Szeretném, ha a világ megtudna róla valami borzasztót. Talán éppen ő valljon be valami ilyent. Szeretném feleségül venni Deeát, hogy mindenki ítélje el a házasságunkat. Deea bújjon elő bíborvörös gömbjéből, és járkáljon meztelenül az utcán. Az az érzésem, hogy egy napon Deea ellop valamit, és én a magam során ellopom azt tőle.

III.

Tegnap nálam járt Sandu. Fogalmam sincs, miért megyek el vele ide-oda, már kezdtem szégyellni az utóbbi időben, hogy a társaságában látnak. Rég ismerem, szinte gyermekkorom óta. Hosszú ideig nem találkoztunk, aztán egyszer csak szembementem vele az utcán. És felelevenítettük a barátságunkat. Így is mondhatnám. Lényegében annyi történt, hogy egyre sűrűbben kezdtünk találkozni. Valójában ő volt az, aki folyton felkeresett. Gyermekkorunkban Sandu nyurga volt és szétszórt. A nagyobb fiúk szabályszerűen üldözték őt. Amikor elkapták, ketten lefogták, a többiek pedig a gesztenyeburok tüskéivel szurkálták. Úgy nevezték, Icig. Ennyi, ami eszembe jut róla gyermekkorunkból. A félelem folyton szolgálai magatartást erőltetett rá. Egyszerre viszolyogtam tőle és sajnáltam is. Engem anyu úgy nevelt, mint egy kislányt. Ettől is viszolyogtam. Nem volt testvérem, ezért anyu rettentően sokat foglalataskodott velem. Szép ruhákba öltöztetett, púderezett, folyton fésülgetett (meghagyta a hajam hosszúnak), ápolta az arcbőrömet. Anyu borzasztóan szép volt. És ez is olyasmi, amitől viszolyogtam. Szüntelenül kenegette a karomat és a vállamat a krémjeivel, miután azokat egy kicsit szétdörzsölte bársonyos, puha tenyerén. Valahogyan résnyre nyitott szemmel végezte mindezt, szempillái beárnyékolta az arcát, mintha bársonykarikák lennének a szeme alatt. Minduntalan átölelt, jó szorosán. Mígnem elkezdtem húzódozni ettől. Sanduhoz sajnálatból közeledtem. Együtt jártunk iskolába, tapodtat sem tágított a sarkamból. Sandu nagyotmondó volt. A félelem miatt. Egyfolytában szüksége volt arra, hogy hazudjon önmagáról. Egy idő után elkezdett hazudni mindenkivel kapcsolatban. Úgy lódított, ahogy lélegzett. Mindenki tudta, hogy hazudozik, Sandu pedig azt, hogy mindenki tudja róla, hogy hazug. Ettől kiakadt, és még elvetemültebben hazudozott. Már senki nem szurkálta őt tüskés gesztenyével, de nem is igyekezett a közelében maradni senki. Egy ronda kamasz volt. Mintha a fizimiskája is a természetéhez idomult volna. Nyurga és hanyag maradt, feje tetején szőke, örvénylő hajboglya

éktelenkedett, szörnyű gyűrűket képezve, dagadt orr, szeplők sokaságával, vöröslő pattanások az állán, a homlokán és az arcán, fakó szemöldök, nagy lófogak elől. Impertinens volt, és ez még ocsmányabbá tette a kinézetét. Hosszú ideig nem láttam őt, de mondhatom, semmit nem változott. Nincsenek már pattanásai, de mintha mégis lennének. Nincs benne semmi finomság, ugyancsak szétszórt, gyűrött ruhákban, elhanyagoltan jár-kel, ugyanaz a rettenetes hajboglya van most is a fején. Rútsága azonban nem a külsejéből származik, hanem a bensejéből ered. Amikor alszik, Sandu nagyon szép. Angyalhoz hasonlít olyankor. De amint felébred, ismét undorítóvá válik. A nőekkel impertinens, ezt amúgy meg is engedheti magának, mert semmiféle viszonyban nincs velük, bár folyton mindenféle hihetetlen nőügyeiről mesél, amelyeket elképzél; az időséssel faragatlan, dicsekvő, és idegesítő a férfiakkal szemben, nekem pedig szakadatlanul, disznó módon hazudik. Olykor figyelmeztetem erre, de tovább hazudozik. Minden második szava rám a „balfék”. Sejttem, hogy még soha nem volt nővel, és folyamatosan retteg attól a pillanattól, amikor ez majd bekövetkezik. Mielőtt a fiúk elkezdték szurkálni őt tüskés gesztenyével, Sandu egy aranyos kisfiú volt. Szőke hajfürtök, kék szem, pisze orr, vidám, fénylő arckifejezés. A kislányok egészen odavoltak érte. Mindig a nevét mondogatták, és kuncogtak hozzá, szájuk elé kapott kézzel. Aztán Sandu megcsúnyult. Ez, azt hiszem, egybeesett zaklatásának a kezdetével. No, mindegy, tegnap megjelent nálam abban a kirojtosodott és kibolyhosodott nadrágjában, amelyik le nem esett róla, és abban a bűdös bakancsában.

– Hogy vagy, balfék? – kérdezte már az ajtóból.

– Sandu, nincs időm rád, dolgoznom kell egy terven...

– Mit mondjak erre, balfék, kellett neked az iskola vénségedre is...

Hát nem volt elég egy!? Vagy nem voltál már úgy is művész, mi? Hahaha, művész a faszom! Ember, el se képzeled, micsoda kalandom volt az éjszaka! Meséltem már arról a cédáról, amelyik ugyanabban a lépcsőházban lakik, mint én? Szőke, előkelő, férjezett, tele van pénzzel. Épp befejeztem az okádást, azelőtt egy csomó ramatyságot magamba töltöttem, szóval reszelt a torkom rendesen, és bűzlöttem, mint egy állat. Hallom, kopognak az ajtón. Azt hittem, Lenci, ő hozza nekem azokat a csömör innivalókat. Nyitom, ott a céda. Vörös pongyolában, kirúszozott szájjal, fehér magassarkuban. Tisztára kurvás volt, ahogyan állt ott, a küszöbön! Jól kidomborodtak a pongyolán át azok a nagy mellei, rendesen előre is nyomta őket. Egyik karjával nekitámaszkodott az ajtókeret felső sarkának, pont úgy, mint az akciófilmekben. Sejtelmes ringyómosollyal az arcán azt kérdezte tőlem, vajon túl későre jár-e már ahhoz, hogy megigyunk valamit együtt. Mondtam neki, hogy én épp azelőtt okádtam, és nincs is mivel

megkínálnom. Ekkor előhúzott a háta mögül egy palackot. Hozott magával italt a ringyó! Tudod, abból a drága fajtából, amilyen a bárban a felső polcon szokott lenni. Vesszek meg! Mondtam neki, jöjjön be nyugodtan, a fasz ki van vele! Azzal bementem a fürdőbe, és megint okádtam egy sort. Erősen rosszul voltam. Amire visszaértem a szobába, a csajszi már hozott be poharakat, kitöltötte a piát és kereste, milyen zenét tegyen fel. Aztán elkezdett táncolni előttem, lassan, kéjesen, szinte az arcomhoz dörzsölte a melleit, ahogy mozgott.

– Sandu, hagyd a francba ezt a sok maszlagot, jó? Dolgom van, mondom. És amúgy is hányingerem van tőled! Mikor jössz rá végre, hogy senki sem fogja elhinni soha az ökörségeidet...

– Mi van, balfék, azt hiszed, te vagy az egyetlen ezen a világon, aki baszik? Hát tudd meg, hogy a lotyóidnak fogalmuk sincs arról, mi a baszás! Ezek a cédák viszont, mert nekik van titkos életük, mesterei a baszásnak.

Amúgy sem folytattam volna már vele ezt az egészet, valahogy így zajlott le mindegyik beszélgetésem Sanduval. Ha én is eltolnám magamtól, senkije se maradna. Mindenki félreállt Sandu mellől; tulajdonképpen az emberek elmenekülnek tőle már mielőtt megismernék. Azt hiszem, az anyja is, az apja is levette a kezét róla. Amikor azon gondolkodom, melyik lenne a legbiztosabb módszer arra, hogy megszabaduljak tőle, az egyetlen megoldásnak az tűnik, hogy elhagyjam az országot. Másként nem tudnám megtenni! Tudom, hogy nem leszek képes megváltoztatni őt soha, majdnem biztos vagyok abban, hogy a mostani Sandu semmi nem változtatja meg soha, ezt ő is tudja; saját magával szembeni undora teszi, hogy Sandu úgy akaszkodik rám, mint valami reményre, amelyből soha nem fog leszűrni semmilyen tanulságot. Biztos vagyok abban, hogy Sandu tudja, milyen ő, de már nem bírja visszafogni magát. Úgyhogy szörnyű lesz a végtelenségig, miközben egyre inkább eluralkodik rajta a félelem.

– Mit szólsz, balfék, kimegyünk egyet a városba?

– Mondtam már, dolgom van...

– Hagyd a faszba a munkát, úgyis agyalágyult maradsz. Azt mondd meg, mi jót csinál mostanában az a perverz Deea?

Mindig megdöbbenek, ha Sandu az én problémáimmal törődik. Értem, hogy ilyen módon vesz részt ő érzelmileg a dolgokban. Tőle nem érdemes senkinek kifinomult intuícióra és következtetésekre számítania. És mégis! Sandu azonnal ráérez arra, hogy hol a bibi. Csak épp túlságosan lefoglalja az impertinenciája ahhoz, hogy megmutassa emberi arcát, váratlanul megmecsillanó intelligenciáját és gyöngédségét, olyasmiket, amik engem is mindahányszor meglepnek. Nem emlékszem, hogy valaha is beszélgettem volna Sanduval Deeáról. Csak futtában említettem a nevét, ahogyan más

ismerőseimét is elejtem beszélgetés közben. Ennek ellenére Sandu rájött, mi a helyzet. És nem azért, mert olyan jól ismerne engem. Sandu senkit sem ismer sehogyan. Egyszerűen rájött arra, hogy Deea nem akar ki. Szinte minden alkalommal érdeklődik felőle. Megérezte, hogy szeretem hallani a nevét, s hogy nincs bátorságom beszélni senkinek erről a lányról. Sandu amúgy senki másról nem érdeklődik nálam. Engem pedig senki más nem kérdez Deeáról. Lehet, Sandu az egyetlen, aki igazán ismer engem. Tőle is elloptam egy titkot. Ki gondolta volna, hogy még Sandunak is van olyan régi titka, ami miatt azóta is mardossa őt a szégyen. Tizenhárom éves volt, egy nagy zománcos mosdótálban fürdött, egy raktárszerű helyiségben. Széttérpesztett lábbal hajolt a tál fölé, és egy nyiszlett szivaccsal épp az érzékenyebb testrészeit tisztogatta, bőséges szappanozás után. Néhány osztálytársa érkezett hozzá látogatóba, hogy hívják el focizni. Sandu nagyanyja az udvaron sertepertélt, alaposan szédelegve az italtól. Betessékelte a fiúkat, azok voltak vagy heten, és a Sandu által fürdőszobának használt helyiség felé irányította őket. Meg se fordult a fejében, hogy Sandunak valami rejtegetni- vagy restellnivalója volna a társai előtt. Szélesre tárta a raktár ajtaját, és beinvitálta oda a látogatókat. Sandu az ajtónak háttal állt, a tál fölé hajolva, szappanhabba burkolózva. Egyik kezében a nagy, puha, habos szivacsot tartotta maga elé, zsenge pénisze alá helyezve azt, a másik kezével pedig azt művelte, amit az idők kezdete óta szoktak az emberek, amikor nem állják meg, hogy ne csinálják. Épp átlépte a megkönnyebbülés küszöbét, amikor nyílt az ajtó, és megpillantotta válla fölött nagyanyja réveteg arcát, az elképedést az osztálytársai szemében, teljesen feléjük fordult ijedtében, de már nem tudta visszafogni magát, mert épp akkor borította el az élvezet, rémülten tovább huzigálta a fütyijét, a nagyanyja lényegében nem is fogta fel, mi történik, egyre csak invitálta beljebb a fiúkat, erősködött, hogy nem kell restellkedniük, hiszen ők is fiúk, Sandu pedig biztosan nem szégyenlős, a srácok egymásra néztek, és elkezdtek hahotázni, Sandu megvárta, amíg az utolsó csepp is kifolyik, aztán lekuporodott a tálban, és karjait a fejére fonta. A szivacs a tál mögött hevert, a padlón.

– Sandu, lelkem, leejtetted a spongyát, lépett oda határozottan a nagyanyja, hogy segítségére siessen az unokájának, tessék, szívem, fejezd be a mosakodást. És ne is figyelmezz ránk, fiacskám, mert én a nagyanyád vagyok és öregasszony, ők pedig fiúk, mint te. Tessék a szivacs, lelkem, ne hagyd ott heverni, mit is tudtál ennyit rátenni, no, vedd el és fejezd be a dolgod, mert jöttek a fiúk, hogy hívjanak labdázni, jobb lett volna, ha előbb kifutkorászod magad, és utána fogtál volna neki ennek, mert úgyis meg fogsz izzadni, de hagyjad csak, legfeljebb utána még egyszer megteszed, mert nem árt kétszer sem. Még mindig jobb, mint egyáltalán.

A srácok ajúldoztak a röhögéstől, egymás oldalát bökdösték, Sandu még mindig kuporgott, a szemét eltakarva kezével, a nagyanyja pedig végül aztán ott hagyta őket, dohogva kifelé menet:

– A nyavalya törje ki az üvegeiket és a samponjaikat, erősen ragacsosak és randa szagúak tudnak lenni, az biztos. Né, teljesen összeragadt a kezem tőle! Nem tudom, hogy tudtok mosakodni ezekkel a marhaságokkal, ennél már a lúg is jobb, az tisztább. Nézz te oda, hogy megáll az ujjaim között ez a sampon... Mintha valami kocsonyaféle volna!

*

„Az emberek mintha már régen elhagyták volna ezt a világot, mintha teljesen magukba költöztek volna. Hiúságból írnak, hiúságból olvasnak, hiúságból élnek, hiúságtúltengés révén éreznek. Életemnek több mint a fele amfiteátrumokban telt el. A szem egygé vált, egyetlen állandóvá, változatlan mivoltában szendergővé, úgyszólván sokszor kérdeztem magamtól, vajon számít-e az, amit mondok, vajon hová és hogyan érkeznek el a szavaim. Olykor hirtelen témát váltottam, összevissza beszéltem, faképnél hagyva az előadás témáját, de senki meg se rezzent, észre se vette. Elegendem lett a megismerésből, míg mások tudomására hoztam azt. Mi a megismerés? Elmes törekvés, amelynek révén az ember elveszíti az ösztöneit. Én már nem tudok óvakodni a veszélyektől. Egykori, örökös félelmem megbékéltséggé oldódott. A folyamat már régebben elkezdődött, amikor elveszítettem az ösztönök spontaneitásának tökéletességébe vetett hitem. A rációt választottam, hogy legyen palló és kapocs az Univerzum felé. Úgy tűnt akkor, ez az egyetlen befogadóképes tányér, az egyetlen érvényes antenna. Szűrőjén át, analógiák és szimbólumok mellett, különváltak a transzcendencia esszenciái. Az alatt lévő tágas tál volt a lélek, ebben rétegződtek azok az esszenciák. Ma már nem tudom, mit higgyek! Minden dolog egymással egyenlőnek tűnik és egyaránt kevésbé fontosnak, akár alkotóelemeiket tekintem, akár mindegyiket a maga egészében. Olyan ez, mintha mindnyájunkon túl, egyenként mindegyikünkön túl ott maradna az a kivehetetlen egész, amelyet éppen azért kerül el a tekintet, mert arra ítéltük magunkat, hogy ne használhassuk ki magunkat jobban, mint amennyire képesek vagyunk erre – és így árnyékolódott be az a távoli egész, tökéletességünk nagy revelációjaként. Úgy tűnik nekem, hogy nem csináltam meg semmit mindabból, amit meg kellett volna tennem, ha felismerem a feladataimat. Úgy tűnik, csupa olyasmit vittem véghez, ami véletlenszerűen történt meg. A hatalmas, örökkön változatlan szem, amely nemzedékektől függetlenül néz az amfiteátrumban, teljesen letaglóz a maga állandó változatlanságával. Mindig ilyen lesz, úgy ötszáz év múltán is változatlanul, mozdulatlanul él

majd, mint egy nagy, legyőzhetetlen lény, mint egy dinoszaurusz, amely könnyűszerrel alkalmazkodik mindenhez évmilliók során, épp azért, mert képes túlélni száz esztendő is táplálék nélkül, mert változatlan mivoltában sikerül túlélnie, mert kívül kerül az evolúción. Unottan, szenderegve, lesben állva. A dinoszauruszszem!”

Lám, sikerült elemelnem még egy oldalt a professzorom kéziratából. Még próbálkozom!

Munkája elkészítése során a fordító a Magyar Könyv Alapítvány Babits Mihály műfordítói ösztöndíjában részesült.